

Јасмина Топић

п а н с и о н . м е т а м о р ф о з е

Центар за стваралаштво младих, Београд
2001.

ПАНСИОН (фр. pensionat) - цена за стан и храну;
кућа, установа где се може добити
стан и храна за новац; завод за васпитање

М. Вујаклија: Лексикон страних речи и израза

МЕТАМОРФОЗА - метаморфозе могу бити узлазне
и силазне, у зависности од тога да ли значе награду или казну,
и од циљева којима се покуравају (...)

Метаморфозе откривају утврђено веровање
у темељно јединство бића, док видљива спољашњост
има само илузорну или пролазну вредност.

Чини се да проширење облика уопште не утиче
на јаке личности које углавном задржавају
своје име и психизам. Са психоаналитичког гледишта
могло би се закључити да су метаморфозе израз жеље,
цензуре, идеала, казне што потичу из дубине несвесног
и попримају облик у стваралачкој машти...

За особе које су још на путу индивидуализације,
које још нису сасвим прихватиле тоталитет свог ја

ни актуализирале све своје могућности
метаморфоза је симбол идентификације.

Rječnik simbola: J. Chevalier, A. Gheerbrant

Затворен у своје ја, као у тамницу,
Нисам видео лето, годишња доба
прелажаху преко прозора, тек опомена,
А пасји верно ћутање ме чекало,
Био сам слеп, глув, у зимском сну.

Ј.Христић: Увод у џенезу

*далекој и зайреїеној звезди ...
На крају овог їреображаја.*

ПЕВАЊЕ О КИШИ НА КИШИ, ДОК РОМИЊА И ПРЕТИ ОЛУЈОМ

Капи су се Распрснуле попадале
Презреле шљиве у блатњави пљусак Чујем крчка се-
Одјек топот горопадно претварајући се
у љубичасто-ружичасту смесу у желе пред сутон
Кроз ту правоугаону раван Елипса зенице је...
и пејзаж одједном мартовски Сипи зеленкаст локвањ 1 до 1000 сив
Трне одрвењава трн који се јавио пре цвета
У црној цеви очних дупља млечан цвет заводи
Поглед на замрзнуту слику али без оштрине замрљан
Без мисли али нигде ни не путујем... са пуним плућима динамита
Под ноктима креч Драма мировања
Подиже се из облака/ спушта на скелете зиме
Чекам да слузаве капи падну обложе
Ипак ништа од буре овде ромиња до распадања
оштрицом сечем тај мит Од којих ћемо се грејати -
цепанице јалових кржљавих и голих јаблана
На разрушена гнезда обрушава се вече
док се још чује по неки тон малих скелета птића
Пружају се дуги ходници углови беле траке
Прашници крезубог сунца окованог испод речне плоче
Како се топи у ништа расте
Шуме ли дакле још јаблани?
Оградити стих строфу да проклизи Оживи у дамарима
Још само крљушт да отпадне то свакодневно светлуцање
И поцепаће се скуп облака изнад дрвених стубова што подупиру небо
И пејзаж је одједном потопљен
Ка чудној шуми ка великој колевци
Где ће можда израсти лист цвет плод
Ако киша икада стане...

#

Кренеш случајно да сневаш стропошташ
у капи од сатена
увијеш у уморан облак обгрлиш белим платном
И кришке зраче додиром
Капи су се распрснуле попадале
урезујући црте и резе у шаке
Атоме водоника и кисеоника -
разједињавају се у белој и сивој маси
Утонулих у дубоко сањарење
пред олујом која однекуд долази -
Негде где је одувек али где никада неће стићи

КУЛА

Прелазећи погледом мимо облака
Прелетела грлица
и неки крик који је испунио небо
Испод те фантомске куле
Попрсја оних који нису успели
Кула која уоквирује улицу и утиче на поднебље
Очекујући Медузу да се осмехне... постаје свесна себе
Клекни и моли за мираз
Из кабла је лило падале су коврџе
Постајући кошмар
Ни реч ни слика ни сећање
Испод бункера постељине увило се тело у привидној топлоти
Под одсјајем варљивих звезда У грлу омча
Камен је јело и кревет и има ли горе на кули уопште прозора
је ли још увек насељена
Јурим за пахуљама трагови ожиљака
прекривених снежним покривачем

Када ће бити завршен акварел лептира
чија боја ти је на прстима Освестити
Последње уточиште вечног иња сипи зарива
своје смртоносне иглице у кожу
Напољу мора да је минус и нешто
Из мене излази сећање мрзне надахнуће
док трошим снагу проклињући целу ноћ
чекам да упалиш светло
и појавиш се са колико шаком стихова
да преживим пролеће...

#

пучина обухвата линију зенице
Склопи их брзо упашће пахуље
вечно иње
Сиђи доле и помози ми да срушим ту фантомску грађевину
На тим рушевинама мора бити нешто другачије
Ако не и само то лице
на коме се снег полако отапа

ПОБУНА

Односим пакет - заустављена прехлада Ствара се она атмосфера
утонула Мисао заглављена између два такта побеснеле увертире
Два краја језика - немогућа врста комуникације

Узалудан труд Попијена чаша воде
Над градом поларно светло исијава
Тихо је као у зиму Звездићу!
Размрљан гар проплакао на снежној кожи Попадале коштице
Иглице су и даље оштро зелене у недогледним редовима
ускладиштене меморије

светлуца разливен хоризонт кроз стакло из празне чаше-

Како изгледа да заустави целокупно телесно дрхтање
Плач зиме замрзнутог времена које очекује
да ће све увек бити као што је било и јесте
без непромишљености

Четинари мрачни стоје окамењени и ћутљиви
Не реагујући на прасак
Порука на зиду испуњава се изненада низовима стихова
Оживљавају лутке почиње да снежи на позорници

Међутим и даље је све глуво
Само је трептај пресудио
Сада су пресвлаке чисте нетакнуте
Нико није уклонио мртву птицу...

Односим пакет у њему је: Још једна недореченост
још неки неостварен свет

Тихо је као у гробу Белићу!

Дарујем ти палету могућности да се изразиш
и све ти их одузимам Јер хоћеш да певаш...
Дођавола са пријатним часовима
Укроти силу теже ако можеш
Јер ја долазим да те отмам времену и твојој судбини

УСПАВАНКА

Исцртане контуре имале су своје линије дуж потходника
Отицале подземним водама - свој покрет отпора
поворка приспева и отима се за погледе...

Нисам осетила

Твоји капци су се склопили Изненада

На прстима је остала боја лептировог крила Оплавела

Остала је маска разоткривеног идола

Трајно усељење у пећину

Нежно плаво под неонским светлом трепери

На земљи налазим вилинске рашље

Да ли знам да тражим У полугласу кажем

У мраку (спуштене завесе) губе се сазвежђа

ишчежавају предели не исписују приче ни најједноставније

(измишљам убеђена да су боље)

Дивље ловорике копче до гуше рециклиран крвоток

И ништа чиме би се испунила слика -

када су се спустили преда мном

Избрисане боје као загонетка без решења

Зебе певају у моје глуво чуло

И није ништа више исто...

Зашто онда долазиш ?

Понекад могу скоро да удахнем ту влагу

Није потребно имати кључ

(и оном непомичном телу спустили су капке/затворили прозоре)

Али не видим у тим очима очи сама у себи

Сновиђење закопано испод дрвета

насликаног на прљавој постељини

Од превише спавања погледи утрнули

Наравно не видиш ниједну флеку не чујеш подигнут глас

Али зато ја отварам твоје очи

дижући капке последњег лета... и налазим:

мртве ларве и кукуту сна.

08.04.1998.

ИЗЈЕДНА ЧАВАЊЕ

Глас ти је другачији
Скупио се у бистру чашу сакрио мртвог славуја
Али гласови су утрнули
(ниједним се више не можеш дозвати)

Постао је толико лаган Нестваран
Сан је био мираз
Отровни жбун дивље купине обрашће ти око усана -
истећи слатка крв
изгубићеш ...

Ипак глас ти је другачији
зебња постаје приметна
траг некадашњег присуства

Сада одсутно увек... варљиво снопље
августовског светла
црни се иза мртвих димњака
немо сведочење и глуво прихватање
последњи отисак нежности
Тишина исувише благи погледи -
не штити нити натпис
довољно јасно изречена забрана...

Сагледавам то као једину могућност :
Ја слепо штене очњака недовољно јаким за борбу
Али како -

Глас ти је другачији
мек као јесење лишће испуцао
Уберем грозд само да твоје руке вреже
обавију ме
Напрслина постаје јаснија отвара се:
Заснежило је
завртело се стакло
изломљен лед
сна/расана

Нешто изговараш шапућеш
кришке мандарина црвене као артерије
крену да се цеде
Ветар пробија слушне опне

Хоризонт се изједначио
све ишчежава
И реч заувек је тек приметна сена
коју занемарујем док
Најзад отварам врата на којима је написано:
Не улази!
- уклањам мртву птицу

LE MARIAGE

Тежак укус ушећерених јагода Флека
ожиљак заспао посрнувши сред... тамноцрвене
грудвице - црвени угрушци Твоје усне
тело лежи прекривено опекотинама
сада сасвим неповратно изгубљено
На чистом белом платну скупља се олистава
црвено као комад воћа Водица цури ушећерена туга
Рука - велика птица - слепљена Понављала сам и пила
Прошло лето на реци тупо потонуће тела
Тело уроњено у сагласно зелено и модро
Жедна... стакло неба где се изненада пресељава
Тежак укус као изненадан ударац
натечене усне змијурини лизнула... Платно беоњача
скупља се подерано Птице се оглашавају
две-три капи оросе...

Усни сада плодност се поново обнавља
Утроба препукла од дарова
Она рука-маљ вреба
Из брадавица истиче црвени желе
сакривене емоције
Гуташ семење јагода јалово
обед неоскудни: Ето остарила си десило се нагло
Снег је забелео дан
срећемо се након толико година
Док на столици седи залутали анђео обмане
Године су повећале његово телесно присуство
учврстиле ауторитет
Епитет језика -
понекад има још коју фантазију
о женама млађим дугоногим
док се празни кревети дерњају
Деца ћуте на полицама...

#

Посматрам те увијену у платно сплет живаца у трајном грчу
Велик изненадан ударац
Распукнута звезда у овој чинији пуној јагода трули брзо
како светлост дотакне усне
И висока сагласна трава уроњена у твоје лице
Одједном, осетим опет онај пољубац...

ПАНСИОН

And I said not a chance!
Tory Amos

Реч није била довољна *да би ми досијанули њој и мир*
У угловима плавкасте собе Велике тамне драперије
Уместо тела бисерне перле задах труле хране
Кућа усред најдуже улице мање познат пансион
Спустила се низ степенице Склупчала тело описала круг
уцртала зеницу која је брзо згаснула
измешала најлакше досетљиве мирисе
разблажила небо у опроштајном погледу
са последњим јутарњим испарењем
док је падала низ степенице пансиона као опало лишће
као незавршена мртва природа која нагло оживљава
Рекох не верујем то није могла бити она.

Преписи непознатим непостојећим особама последње жеље
Све је изостало Могла је то урадити хиљаду пута до сада
Сасвим другачије претрчавају домаћи мишеви
Коњаник је јездио брзо том улицом и потонуо
У некој кући нека полунага жена
Засукали су рукаве најачи мушкарци несуђена браћа љубавници
Скупљали су косу дуж читаве улице Имали су те мисли о њој
Како то нико није могао да јој дотакне чело
Лейозрачна смењљива жена

Подигла се полако са својим јутарњим веловима
и дочекала непознатог коњаника
Док се у другој соби већ служило жито
док се у поткровљу звецкало сервисом
Док жито није иструлило док чај није уврио
док није утихнула раштимована виолина
Беоњаче страшније од испраног неба под згаснутим капцима
Коме је остао на част у последњем тренутку ухваћен осмех
блажени цветови у свадбеном букетићу поема...
црна клокоћућа смола обложила је
темеље и надстрешнице
Годинама су се по кући могли пронаћи влати делови тканине
реч је могла бити довољна

Звезде су ти монструми Заборављена сазвежђа
црне се иза бројева соба
чудна врста смеха непрегледна равница
Витез и његова госпа и последња омеђена линија
Кућа у сред најдуже улице мање познат пансион
И сада сваке године у одређени час неко залута
привучен загушеном буком закачен за руб преосталог вела
тамо од тада и остане
По мери тајанственог домаћина
Рекох не верујем то није могла бити она...

01.07.1998.

САНАТОРИЈУМ

*Изгледало је као да је цео свет омађијан
у чистој леденој кристали...*
Томас Ман, *Чаробни брег*

Сунце - извор здравља
сишље златно иње Испитивачког погледа
извршава казну...
Ипак не открива Спужву - расте
у грудима се распада звезда
Високо над градом издигнут брег
Притајени вулкан
Црвена плазма експлодира у венама
Као добар предуслов за здравље
али лошу последњу намеру:
покосиће
Зграда се претворила у мравињак
прокопали ходнике који ипак
не воде оздрављењу
а и ја уосталом носим неизлечиву клицу
На хиљаде фантомских трнаца
милиони ручица и ножица Дамарају
(необходно је да сваком будем опипана!)

Домаћи цврчци дрече ускраћени за комаде неба
Нагло је пожутело као под притиском слутње
Као и када главна лепотица
први пут уђе у трпезарију-
Али и лепота одаје трагове видљиве болести
А заражени можда баш зеленим иглицама
- злате како одмиче дан Сасушене
И ваздух на брегу разређен као отров
разара само плућно дно

СТИЖЕМ ДО СВОГ ЛИГЕНШТУЛА Лежем:
залеђена атмосфера
Бесмртни кристали пуцкетају и смрзавају
ноћну влагу
Тераса се блиста и дијалог са пријатељем
остаје у вечном стру
Безбедни сигурни да неће сванути
и да се нећемо растопити

22.12.1998.

ВАЛПУРГИНА НОЋ

*Седећемо овде и љледаћемо као у сну,
за мене је њо, да знаш, као неки
сан њио ми овде седимо*

*

*Зар је било њако њешико да се њај сан сања раније?
Томас Ман, Чаробни бреџ*

Тај ненадан разговор, опеком озиџан
сан - газимо по сну, драгоценом
Магнетна игла компаса беснела је као
подарени заборав...
Владала је велика отупелост
Сан је озебао неумотан камиљом длаком
Нисмо се усудили да погледамо
одразима у лице
у сумњу да је болест била досуђена
Дан је искрснуо, очекиван, непостојећи датум
И врата се добровољно отворише:
Бреџ је данас луд...
Над светлуцавом долином, пећински свод
У чаробну кутију силази светлост
а под кожу се увлачи језа
Газимо по сну ослобођени -
Зар беше тако тешко сањати тај сан раније?
Свет је изгледао омађијан леденим кристалом
Мирне стерилне ноћи наизглед
безопасне - притајене звери Вребале су
Под стакленим звоном божијег минуса
до овог звона за узбуну да ћеш отићи
пре него сан се склопи Отпоран
Семе што не сме да клија,
пада у снежну прашину...
Уплашим се, мислим, подсмехнућеш се
Запаљено пре седам месеци у дну грудног коша
једно увек свеже жариште и мало повишене температуре
Спремајући се да говорим у сну
наиђох на Зид и ћутање. Умемо ли да читамо из ћутања !
Горети у оваквом сну и сагорети сасвим
У равници трговати стиховима
Хајде сад, њохињај, нацрњај, црњај добро, исцрњај свој дар
И мада црташ пажљиво дар је твој као снег, непостојан-
И када се најзад оконча Спусти на груди
зазвони ломљавом додира...
Време је уосталом небитно
Мој дом остаје у сну - газимо по сну
Када се зауставимо на почетној тачки
да обмани означимо крај
и кроз вене заструји жуто цвеће
одгајано у слеђеном врту
када стане за све догађаје-
Где нас је љренео сан?

БОЛЕСТ . ДВОСТРУКИ САН

Одједном пахуље Једва се још сећам зашто сам лежала Непомично
Музика је била сладуњава Пахуље са неба расуле се Од синоћ
се ништа није променило - расуле се по линијама
Све је на продају Дубок снег на залеђене врбике језерца
Траг од боја смрзлих и толико паре да те више не уочавам

Дечаци се играју лепе лаже јуре у дрвеним саонама
Сан ми доноси олакшање На уснама и кроз ноздрве клизе
мириси чаја Присећам се те приче
Сок од наранџе палио је ранице у мојим устима

Иза шипке ветра испуцала је земља жврљотина из сна 38 са 7
оставила је тужан траг Бако јутро је Одбојна од обичног
заробљена у луци у снегу и леду који је изаткала Сви песници су мртви

Траг зиме је проговорио јутрос где су излили бетонску плочу
у низу свих путева за Рим Црвено усијање далека експлозија
зенице се шире Како музика тече ...
Једва се још сећам још непојмљиво туп одјек Алфа и Омега
У мојој туфнастој пицаци онако птичије и једино птичије
Још једна таблета

Остављам за собом суштинско срж сумње
Врата се заверена затварају пред погледом Заривени кристали
звездају новчићи види се слика светитеља
у овој соби сада Одједном пахуље
Имам теглу са морским каменчићима жапца
од дечака из винограда пун хербаријум
(жене мужеве)

Али не одгонетам оне паре чајева због којих те сада познајем као такву
На удаљености али заиста малом простору натрулог
Црвене се речи - отисак у снегу одакле су пре пар минута...
Бако јастуци ће ме угушити

Полако остају само мириси чаја Ишчезава предео
кроз ова смрзнута окна - тако тешко и хладно
Престала сам да говорим - расуле се по линијама - 39 са 1 капетане
Једва се још сећам зашто сам лежала Мораћу некако да их растерам те-

Одједном пахуље Од синоћ се ништа није променило
тамо је једна девојчица изгубљена међу великим белим јастуцима
Поје је чајевима Рана оштра као кристал заривен у земљу
Бако не знам да ли ће остати жива
а шта ћу ако се у оним силним парама издигне и њено цвркутаво биће

Дечаци се играју страсно осветљавајући тло Играју се светлости
У винограду су и такмиче се ко ће је први пољубити
спустити усне на њене ранице да преспавају пијући топлу крв
Сећам се била сам сасвим сама Непомична
пред огледалом У стаклу пахуља
У том трену све ће се склопити доћи ћеш раздрагана
сви песници ће бити одавно мртви и добро је 36 са 9

ЕГЗИЛ

Док се спуштао вејави снег док је топио
битне црте лице и док је
чудна музика задржавала дах сањиво
Мрзнуо је Бели глечер океан
Пловка ретка птица под белим Да чујем макар и шум
од жељене речи Под побелелим светлом
Да ли бих могла бити под било којим словом у тој књизи
гутам снег неопрезно
Отрован у котарици
већ унапред спремљеној
Нагло се смрачило
Пресечена на две зреле половине заводљиве Да иструле
И тада сам први пут погледала
сребрну лопту изненада сине заслепи
Престаје да буде опишљива
Исцеди последње румене сокове
Ороси светлуцавим ледом Застре
и спусти се краљевски
Загонетне драперије склапају видике Из светла се цеди снег
открива ране лешинарке Доколицу
студен небитних акварела Избледели у шакама истопљени
открили: воду и улични смог ... Чини ми се Ипак те препознајем
нечујно са тек
умивеним јутром Као после великих киша
Али лепршаво прозирном
Ногом силазиш из барке Јер је и за сан трајало предуго
Осмехујеш се тако
готово стварно
Пожурим да зауставим тај једини тренутак
оверен јавом Додирнем
усне белог кристала Виртуалне
Гране закреште и ране се сјате над криновима
безбојна измаглица ликова нараста
Разара и саме темеље снега
И слика се искрзана враћа непостојању.

28.07.1998.

УЛИЧНА ФАНТАЗИЈА

I

Нађох се изненада на улици
некој од улица -
Нека од познатих реприза одиграва се
Шта понесох од себе собом
шта је остало тамо У кући
Мисао се уздиже шуми проврело
Низ дланове сипи летње иње
Нигде у близини ниједне куле
тамо где би се могло упрти погледом
постати храбар певањем
Једино је небо. . .
пуштам линијама да истекну пуштам
годовима да се утопе
Гроб је у грлу Тако се брани од овог вихора
тако доспева до битног круга
и траке мотајући се записују
У платну ћу на крају у бели лан
уснивам; завршити -
неколико часова сна изнуђених

Нађох се на улици некој од улица
Привидно важан запис и певање
Чекам да у раширене руке сване дан...
Не знам више о чему се пева
само се ноте данима подсмевају
и уздах као да спушта
степеник по степеник
у подрум оног што је остало
у хладној кући
Испред куће пожар у неко доба престаје да напредује

Нађох се на тој улици избачена Некој од улица
решена да аплаудирам рушевинама
како у ствари несвесно изађох
не примећујући да се већ срушила

Бели ивичњак и сиви лавиринт
и улазница за нову представу
Као да нећу стићи на време као да ћу остати испред
наслућујући...
Неко ми поклања папирну кесу са слоганом
и упозорава ме на деколте

II

Глуварење

Управо идем том улицом
која изгледа као најгора у крају
Оставља на ђоновима сплин
мења боју лица
Док се над главом церекају симболи ломећи свечана копља
Из градских коња избија модар пламен
гозба само што није отпочела
Управо тамо где тргови не памте
сиве очи
Зачује се подмукао смех улица гламура рог изобиља
Иза прозора преко прага где никада
није прешла поезија - Из гета се чује
главне улице где нема живих доказа
У центру је на сваком ћошку театар
хоће ли ме пустити да стигнем да видим
гладијатора зуб дугачак 2 метра
Идем том улицом сањарим
неопрезно док тражим или ме проналазе
Играм пред платном
На мене ће пасти тона тешке родне земље и затрпати ме
ако кажем једну једину реч... ма где год била

31.01.1998. / 01.07.1998.

МЕТАМОРФОЗА

Кришке преполовљене редни број у низу
Један улаз Високи облак Сок
златан Крв - боји кришке
Сањам права линија докле могу да помислим

Никада већа улица:

пустош

Пуни зенице

Изненадан талас Просуо се
из свих бокала - једино један број.
гутам га:

О чему си мислила, о чему си мислила?
То сада видљиво место

Трг је пуст

и ако икад одмакнеш даље
Небо се пресликало на чауре Следило
Боју: губим као осмех Заборавим Где сам
ту си

редни број у низу Један улаз

Читав дан тако

тако Затим за вретено
не знам / о предиву је
сребрни траг Целој дужини платно
искежено

Неко погођен -

да заборавим где сам истог дана

Има ли промене

у начину Броју О ланчићу

Тамо су парчићи златоткани

тамо је језеро можда

парк шума Дешава се...

Излет

зна ли неко број:

О чему си мислила, о чему си заиста мислила?

20.01.1998.

НЕСАНИЦА

Мрвице са твог стола... биле су
сунчеве пеге
Прозрачни шиљци леда који се не уклапа
Вече капака
пахуљаст свет
Језиво дуги прсти
Целе ноћи падају пеге и стварају красте
Кривудава споне
и они језиво дуги прсти у луци илузије
Расипа се по пристору и вреба
У свести се одумире тише
Welcome, you said
Оштрица борбеног пера док
читајући
одагнавам демоне
парчиће страсног
истопљен какао
склупчаћу се
У снегу до колена у црном до гуше
Ако стојим пред прозором
да ли се види
страх или спавање
Капија кроз коју пролазе звери
This imagination
you're floating into the liquid
you're tasting the silver and blush
Узалудан труд
То тело искрсава огољено
иза спуштених капака
У граду челични сводови/положени штитови
Точи се несаница
Незнана прилази умотана
И не да да се кружњаче споје
јер жути траг скида красте
Живе ране одрастају ноћима
Језиво дуге власти траве
покрај оближњег рибњака
у луци илузије
Welcome, you said
when you entered the room
that I thought it belong to me

24.02.1998.

РОНДИНЕЛА

по В.П.

Њене груди се надимају од живота
-да, већ више њуџа
већ више њуџа
Играчка - весела чигра (дијафрагма)
спушта се подиже
И њена љуштура пуца по шавовима
из које избија светлост
-да, већ више њуџа
већ више њуџа
По трговима тињају малене светиљке
Нишџа, модрина,
Лиже уз стубове несретни пламен
Све претпоставке биле су узалуд
домозгавано време
Нишџа, модрина,
У полумраку или сасвим у мраку догорева
као низ догорелих свећа
Устајали ваздух (троши се)
Пламичци-пахуље насупрот
својој тамној власи
њена мишица, њени њокреџи
На трговима замире звук
Ехо жуборења са фонтана
тајанствено се враћа још од летос
Неми театар или театар немих
њена мишица, њени њокреџи
У рукама догорева
воштаница
светлост која се само да наслутити
А њене груди се надимају од живота
у тренутку када часовници потпуно стају
Неподмићени неумољиви
-да, већ више њуџа
већ више њуџа

02.02.1999.

САЗВУЧЈА

Постоји живо учење ту негде
Међу зидовима подигнутим за време обичне шетње
Међу бршљенима
који пију крв сунцу - за добар исход
данашње трке са собом
Док се смркава У шетњи
 постаје касно за одустајање
Огледа се и ломи Падом неба у воду
Ватра увек дрхти
ако си довољно близу језгра
Усамљени ишчекивалац
Тек нека случајна публика-
сваки секунд вредео је као сан

Постоји жива емоција ту негде
Склоњена у страну
Међу низом необликованих речи
Јакe вилице мноштво секутића
који кидају намножене струне
и одјеке тих тонова
Не показујући никако да су звучни
или то мисли трују шумови дрвореда
Присећам се у тренутку створила се соба
И кроз једини отвор сумрак
изједначеног хоризонта Рапчињеног
поништило се Читав механизам сна
отишао је дођавола
Све је тад отишло у ту воду
Једне једине шетње
која се одиграла ближа имагинативном
Згужвани стихови у ранцу убрзано тону
Наднесем се
и угледам једино свој лик како се чаури

#

Или се то само мисли губе
у шумовима дрвореда

28.02.1998.

ЛАВИРИНТ

Иза прозора позадина: коцкаста соба
Восак се слива мрзне у минусу
Закречени нокти
згасло лето Врели пепео пада осивљава
трошим
Уздах -издисаје у замисли и Бесциљам
беље сивље
Слива се по кожи изненада
Соба оставља
трагове по мени
Мења се облик положај и дужина сенке
закочене бронхије
Заврти се
губим свест стресам буру мисли
у циклусима се понављају
Разлетеле Означена крила спаљени восак

на све стране пуштено корење
Разграђава деформише:
достојанство пропада
Тело се залепи за паркет
истисне из љуштуре срушени плафон
У сред мочваре сам Да чујем
те унутрашње гласове - демоне
Они неписмени само звече
Тачке-јата-зацрне простор
Рупе на таваници
Соба се сужава делиријум
зидова Грозница
облоге од намештаја
узбуђено становништво
Потонуће и превише за стварно Сан је зар не
Глава у стаклу и стакло у шапи
Леп велики оквир
и бела крв уморене мисли

03.09.1998.

ПРЕДУСЛОВ

Да будем негде уоквирена
 можда Одређена
али простор је неиспуњен неомеђен
Безимени ауторитет
идол још није пронађен
 без назирућих линија
 без дречавог хоризонта
Поигравају замишљене боје
Вече зора одређена светлосна нијанса
Само и опет усмерено једино ка светлу
 можда Обневидела
Али простор је безбојан ...
Чекам увек
чекам по пресуди као вирус у крви
 као грудобоља што савршено приања уз певање

03.09.1998.

СВАДБЕНА

У белом како ћу те препознати У белом
Власи вилински нечујно пада коса
међу белим како ли ћу
открити бели нанос мирис боју
Белу влагу што се диже у облаку
Са облаком долазиш Накишило је
у међувремену отиснуло беле ожиљке
чему та опседнутост белим Ето
и ти си сада у белом
чему такав пркос
Од непрозирног извајано
откривено
без снега муља леда
Снежна олуја се доковитлава са жељама
Осмех у покрету слеђен
Наслућујем белу тканину
Лик нагло кристално модар
и оловка издахне Црно срце
нарушава хомогену атмосферу
лептири просути по капцима
Залепршали
Умиру лако у том једином дану
заживљавају мирис оголелих боја Бело
паперје разлетело се
унутар куглице од стакла
У погледу нането порођено
заводи
Стојим немоћно
бледим...

04.09.1998.

THE WEDDING ONE

In white how will I recognize you In white
Fairy hair is silently falling among white
How will I discover White wave sent colour
White dampness which is lifting in the cloud
with the cloud you're coming It rained
in the meantime Engraved the white scarecrows
Why this sudden obsession with white
and there you are now In white
Why this stubbornness -
Made of unseeable Shaped revealed
without snow mud ice
Snowstorm is rolling with the wishes
Smile in the move frozen
I can almost feel that white material
Image blue with crystall glow
and pencil exude Black heart
disturbed homogeneous atmosphere
Butterflies placed on eyelids
began to flutter
easily dying in that unique day
bringing back to life sent of the lost colours
White feathers were blown inside little ball of glass
Brought with the glance
delivered
seducing
I'm standing helpless
fading...

СТАНАР

Као никад пре

Као одјек у глувом чулу

Засужњен свитац

Уличне светиљке

Не досетих се Невреме је давно утишано

не присетих се да је дан одавно у току

Ни бокал воде за расан

ни попуцала окна од смрзнутог бдења

као никад пре и као сасвим нормално

трајаће Вечно

Погасиће неко

за кога ја немам претпоставку

све свечане лампионе

забраниће и последњи празник

ноћ без поларног светла

Отмени четинари на граници људства

црни шиљци земљине сене претопла је ова ноћ

Ипак мисао је у зимски смрзнута изнад 65⁰

На најскровитијем месту на планети

код тангањике-мистичара

Пристојног домаћина светска тишина

Тако изгледа здрав сан

Човек ускраћен за природно чудо

одвећ вичан живљењу

и добровољно изгнан са Парнаса

да чак и Музе неосетљиве туже

Симболи су на цени улична знамења

да случајно не спадне светлуцава копрена

Савршено издресирана успавана животиња

И мислим: стварно тонем

Дани су тирани купе камату препродају

Несразмеран број пријатних и оних других часова и-

Зорњача изнад много слојева неба

15.08.1998.

САМОУСЛУГА ДВА ЋОШКА БЛИЖЕ НЕГО ОБИЧНО

Фонд за обнову улица потрошен
 Програм каже недовољно траве у околини
За дрвеће недовољно редова и пажње
 Треба ископати јарак и убацити Алу
Чини се као превише празног простора за песму
Када се опрашташ ствари не изгледају стварније
Или затрпаваш непрежаљеног неког
 У дугачкој белој хаљини
попрскана црвеним тачкицама
 Изгубљена интактност
Одједном је цео компилук запослен око лавиринта
 Ух моја звери
И то објашњава зашто је самоуслуга
два ћошка ближе него обично
Околина улетела у један од оних петака
ређе недеља
 измештена од
простора и времена
даје каталог
Изгледа да сте се добро сместили
 Аутор и водитељ јутарњег врапца
Усијање жуто и глуво
Осим за дубоке издисаје на одељењу хитно
Још једна прича без попрскане траве и жаба
 Крастача је испразнила цео кварт
И зато је самоуслуга ближе него обично
 губи намену
Златни часовници топе се
на сваком ћошку
 И дани и ноћи су жртве славља
Трећу могућност ипак остављам:
чист глас оштар стих
тежак крупан плусак
Свима који су се негде рабежали из куће
Остављајући њене темеље у самоуслуги-

24.02.1998.

ПРОЛОГ

Једро високо неразвијено изнад плочника
подједнако такво као камен Пуст
нијансирано сив хоризонт Тражи пут
Мирна мртва вода избледела очекивања
Неке речи остају неизговорене
Или су то само дани Дани међу данима
Лађа загубљена негде дубоко у унутрашњост копна
Не зна ништа о великим ветровима
Ходам дијагонално и чекам сваког тренутка
да се оклизнем и паднем
Вода се отвара разлива
али недовољно ветра за једро
киша не пада у августовско подне
нити море слуги свој будући назив
Вода без снаге да ваја
Не сећа се започетог рата потапа златну јабуку
Нити бродар слуги своје копно
Колико се мисао загубила и постала сасвим млака
Нада мношћу кружи утврђена
зашто би уопште преносила душу на другу страну
Све је стварно колико дневни вез ноћно парање
Као да снег полако пада Још је горе бити
изнад мирне мртве воде чекати
повољан тренутак да би се развило једро
Све дубље у топлији муљ
у већи број пријатних часова
у ритму међу алгама
Сећаш ли се још како изгледа будити се?

Ноћима те фантастичне приче
творевине без права на облик и на јавне изјаве
Требало је бити сам Седети и ћутке посматрати шуму
не тражити ништа више
задржати се крај свог стада
Сести и написати последњу сцену идиле
И онда отићи и бити тај проклети краљевић
Погледати у то лице обликујући осећаје у немоћи -
Мртав као и коса - из кабла је лила
Једро високо неразвијено изнад плочника
подједнако такво недељама
После дугог успаниченог лутања
Како су нагло заискрили ти сребрнасти колутути
како је зора тако брзо осванула
И можда би заиста могла бити моја
хипокористична С тако наденутим именом
сва та вода ће се покренути
и развити једра...

ПУТОВАЊЕ

Покушавајући да провучем прсте
кроз застакљен хоризонт
Данас изузетно једноличан Помислих
ипак мисао је била далека
Шумела је поспано окренувши
број који још увек не зна
Али неке песме су се зачеле
одједном је зора дотакла прстима Показало се
ко зна који пут сасвим као да је прво
уопште угледано светло Као да јуче није исто
као да данас не престаје да траје
Сада свакако помислим опет ће све изгубити
стваран облик и бити блудња
Крије собом стихију
али то је одједном сасвим лако незадрживо
Зашто се тог дана отворило...
Не усуђује се ни да слути Не прилазим
Небо улази кроз отвор хладњикаво
односи ту зажарену пену
Излетех брзо да видим
како ће се капи прилепити назад
чинећи нова сазвежђа Променити
облик у чежњи
Поветарац је јутарњи блуз
и сасвим је ова песма јутро
И ја тражим тај пут...
Осећајући да нећу успети ни да се осмехнем
само ће зора много пре него уђем у собу
задрхтати умањити се Тепаћу јој
док се не пресели у тебе
Без звукова нити ће иједним погледом
открити не знам...било шта
Огласиће сасвим неприметно кроз ваздух
тек све ће изгледати другачије Чему одједном
та присност са бекством
Још је јутро и не зна се шта ће бити до поднева
Затресу се у мени жице
силазим остављам за собом
све што заиста треба да ме брине и дешава се
Сневам тражим
саплићући се о себе при сваком кораку...

22.05.1998.

ТАМНОВАЊЕ

Са друге стране када под капцима
колотови крену да ишчезавају
Када се навуку застори у соби и завлада тишина
Када се кристали умире у свом уделу у киши
Заструји ли осет претећи дах
Не користим превоз јер чак ни не стижем
Како се изборити са тачно омеђеном границом
Застајући узидана заглављена
међу влажним зеницама у раскораку међу правама
Шаптаво је и лепршаво моје тамновање
линије на палимпсесту длана али временом
Издахнем - где се поцепало просуло то зеленило
Лутам испод привидних незаинтересованости
што даље од свих тих велова
у које те умотавам дотичем Ишчекујући...
Не пореметити ниједан тон док се спева успаванка
Већ додир звука у међупролазима Како лако
може склизнути у крик -
Нигде стварно не одјекне
Присећање на олујну ноћ Бесно лишће тражи своје
Кроз та врата могла сам заувек нестати
Пустити смешним нагонима на вољу
Длановима ће се разлити твоје линије
у које склапаш тело-мозаик
док не загризем и побесним
Док се не учаурим утамничим
Затим нападају смрзнуте птице :
Прст дотакне вретено
У стакленој лоптици међу трњем
без краљевине и без краљевића Само са жељеним снегом
Улица је кревет љубим ти пречисте скуте
на мени ...траг ни налик сребрној
Киша је узидала реч Не чујем нити знам како да дођем
до њеног звука Да ли ћу умети
након што заиста чујем
Трчим скупљам кишницу по свим ћошковима
са свих места где знам поуздано да јеси
Посипам се кречом И застајем
колебам се Наставим
очекујући не желећи буђење
Али предајући се изласку
док се исповест урезује и почиње да живи за себе...

25.05.1998.

ТАМНИ ВИЛАЈЕТ

Ови дарови прихватићеш зар не
Биљка и заблуда Тунел
у коме се одмах уочава крај: Светло
Зидови горе и шипке на кревету
Тежак превише за лађу
Док глава урања у амбициозан сан
У светско разаткање
Да сатима не могу сатима да се вртим
На столу су мапе: реке планине места
Укотвљена будност и здрав разум
Одврнута ужад Фитиљи споне сна
Освануло је најзад и то јутро
Не помислих никад да ће изгледати баш тако
Само један је стигао до далеке земље до на пред крај света
Од камења ко је успео да направи
небрушене дијаманте О речима
како се осете усамљене
када немају кога да заводе ипак су тада одјекнуле
звонко и кратко и тако је и било
Знамен непрепознатих ствари
зар помаже тврдња да је *моје царство од овога света*
Кајем се што не дођох тада али падала је киша
паперје је удахнуло претопло подне
и ја не стигох да изађем из вилајета
Склопљене очи све док лице не ишчезне
Тамо где се линије буду прекинуле
затвориће прстен исписати преображај
Ако понесем тај поглед кајаћу се
ако не понесем још више
Између биљке и заблуде грумен
небрушеног дијаманта Уочљив међу зубима
Ако се усудиш да се окренеш видећеш да чекам
Дарови заиста смешни случајни дамари
Јер сањам и желим превише
Скупља се на стаклима-оптрицама док свањава
И град губи обрису
Чиста алхемија тамног вилајета
Нежност будућег цртежа
Војска упловљава у луку илузије
у изгубљену земљу стићи ће врло брзо
Куда одатле Смешне играчке
када у борби учествују вилењаци
Камење срасте са кожом
И никада не стигне да упре поглед у небо

Кајем се што не дођох тада Те дарове
реци прихватићеш барем и да сам у заблуди
јер више ни не умет нити се та жеђ утољава
колекцијама грбова и почаста
Излеже се небо црвено као луч
Долазе дани у којима ћу мислити да о томе певам -
када станем пред огледало међу
неухватљивима Нерањива сакривена одразом

31.05.1998.

СВАНУЋЕ

Постојало је хиљаду разлога
затајених по навици склопљених Досадних повода
Дочекујући разуђени ваздух јутра
по кутовима као бачене играчке
Разбацивање стиховима Да ли заиста стиховима
Присилно буђење
црвене мрље са усана тренутак афекта
Свуда по просторији за тобом
Заспим сасвим сигура да вода светлуца
а не затекнем ни зрнца
Све остало било је на дохват руке
на минут од остварења
И није требало ићи даље да би постало схватљиво
Постојало је хиљаду разлога зашто
ипак нисам желела сам
Твоје белило налик варљивом снегу
Синуло на лицу неокрњеног месеца
Док капци реагују Осмехујући се из потаје
Маестрална плетисанка заплело се на хиљаде
тих неразмрсивих чворића премашило
границе личне храбрости
закрчило све могуће прилазе
Постојало је хиљаду разлога и сви су били неважни
али и даље не престајем јер Јер и не знам
долази тако са наступајућом климом
Објект страховања кануо је из срца
док чиним омрзле кораке као боса
по месечинастом снегу
по цичи видних поља
изненада затечена Осунчавана па завејана
Очекивана слутња недореченог у стварности
увек пронађе своју границу поглед
који и даље треба издржати *минути пре појави*
бивајући сасвим сигурна да ће се десити
али ништа од ломљаве од арханђелских труба
сасвим препуштена протицању

#

Нека сада падне вече Погасе непотребна светла
и загрме реч коју већ дуго избегавам
Нека сви чују реч која ће публику коначно
избацити из сале у стварност

16.07.1998.

СЕНКЕ

Јутро је само у мени Долази празних очију
у ружичастим прстима носи

дарове
мутне као талог Од кафе
Да ли почиње? - не тапка
преко деформисане кичме...

Устајем у измишљен дан
извирујем
сенка песме која настаје
У мени и нигде ван мене

Не дешава се како обично бива
Устајем умивам се

Јутро процвили као испрано
као зимско
Будим се...

Као боја на лиму
хладнија него јутарња сенка
Кошуљица пресвучена
извлачи се из кревета
по навици
глатко сјајно тело застаје залеђено
за сва наредна јутра

Ойросѝи моје ѓреине залуѝе
Јутро је дошло као грч, опустело
Загрејана варком светла
непробуђена

#

То стварно јутро кида спојеве
на којима певам
док све дотиче
не скида светлосне варке
са капака
Не оживљава
У мени се распада
будући дан

ЗИМСКО ГНЕЗДО. МАГЛА

Спуштена неочекивано
испредена...
Ту где паднем подно капака у смету

Изненада је дунула за врат успавала
Гнездо се свијало између олујних налета-
Одломим кришку тог зимског неба
Сасвим ниско сиво грање расплитало је кљунића дело
Вода је смрзавала пејзаж
Гримаса испала из гнезда са ожиљком трајно видним

Мисао незабележена
Од поретка звезда те зиме
Ослобођена
На ком месту се најзад утопила
Не допливавши до речи која спасава
нити сачувавши
Пламен у дну

Очи аветне воде у магленом покривачу
Ситне иглице, стенице
по којима тражим Путоказе
пригрљена луковима Моста који раздваја
Било где да застанем, али да видим да оживљава
из зимског гнезда не испада

Градске маске укочене у покрету спале
И мисао зачарава
напушта лако као пахуља-
Магла утапа звезде које догоревају још увек
Једине могуће путоказе да би се прешло на другу страну:
непробојну мрежу.

21.01.1999.

ИЗМЕШТАЊЕ

Причестих се заспах у звучном крилу благовести

обриси круга

Неодређујући стварношћу оцртано поднебље

Испијена јутарња влага са прозрочних прстију

варљивим свитањем

Уверена да мора бити обнова

И будна сада ... У моје очи доноси привиђења

Светла сакривена испод јутарњих паучина

Ускомешана вода у телу све више плави Мрзне

Неогрејано ни имагинарно

За мношћем капље восак дуж улица сањам звучно крило благовести

док се не пробудих сасвим модра провидна

у оним *безданим немима*

16.09.1998.

santa aurora della salute

Можда ипак у дослуху с кишом
 Зорњача изнад атласа
 Зраци с ове стране прозора потамнели Нагло
 продрли тамносиви кроз мрежњаче
 Ограничити ту светлост обриса слутње у сенци
 у једну тачку још мрачнију
 али никада заиста прекинути нит
 У том тренутку
 пре извесних дана
 почиње киша тупо и досадно
 своди се на зачуђујућу меру
 Лудост ћутања увлачи се под непце
 Заустави веру издигне зидове
 од самих сванућа
 Док у дослуху с владајућом кишом
 неосетно утонем у крило
 испадне несмотрено осећање
 које једино певач препозна
 сведе тежак рачун са собом
 Ћутати узалуд вреднује ли се та тежина
 у неком поретку
 И ноћас је падала киша распрскавала по челу
 одјекивала до у сам мозак
 грозница ненаписаног Несаница
 источи наздрави
 И онда силуэта без лика али позната
 спусти се
 направи ожиљак док скида златну маску
 и недосањана поља промени у свет подземних сена
 А у соби нечујно пада пепео.
 Тако се рађавамо међусобно
 Ону страну која дотад беше на чистини светла
 изједначавамо
 Утисак јутарњег испарења одаје
 Немоћ глувог поднебља
 Део крила на сред асфалта
 једини видљиви траг после пљуска
 јер их ћутање никако не оставља-
 Док једино ти у дослуху с кишом
 говориш да је све битно измењено.

Једино слика као сјајна копрена лебди Пред погледом
али не отелотворена Не додирнута...
Сада већ залуд и те реченице
да ли коначно стиже

santa aurora della salute

ЛУТРО С ДРУГЕ СТРАНЕ ДУНАВА

*ко у зору, светл се сјилои/ а ја из ње зоре нове /
сјанем њији нове снове / и ојети се обезнаним*
Лаза Костић

Воде, с те стране, често надолазе
осећам како струје кроз крвоток Понекад
бесне целу ноћ, плаве обале Да утопе
Поплава с друге стране чела И тишина
након што све свене-
јунска спарина уништила усев сна
у грудима прети мемлом
Не да се сагледати ни осетити Стихија у крвотоку
Бесанче тамо још опијена вилинска бића
и дарове у сну износе
Недосањано испод орошеног чела ишчезне
као у магли, с те стране, непрозирне

Одакле те воде надолазе... изливају се
и привид јача упркос антибиотицима
Са водама телесна температура расте
жиле се уплићу у невидљиве мреже
И ту, на дну неба, тек почиње неогледано небо воде
Док не гране- ничим описиво буђење
Привиђења нарастају у прилике неприсвојене
ни са једне од обала
И ни нема обале-
Зароним у лице као да ћу од те воде прогледати

Те воде често сањам, како их прелазим,
по линијама дланова вијугају
Не мутне какве заиста јесу већ оно светлуцање,
краде вид и памет
И тело тај дрхтај Као у грозници
никако да прележи-
Видим спавачицу, осмехује се
И то једино и траје,
плавет којој одлази...

Као барска биљка коју вода наноси
Посматрам као смрзнуту зимску пратњу,
свечане сватове завејане на путу до друге обале
Од мутне речне воде обезнањене
И у мраку се дешава прстеновање:
сан преображен у подземне воде
Све сасвим нечујно потоне.

Воде се у забораву још увек комешају, протичу:
Не знам зашто тако често сањам?
Друга обала тад још даља бива
Песак наталожен на рани папира
изједа само белило, незаписано
И у забораву заражена мисао о буђењу
буде заметнута.
Дан зимски без светла траје
Део тог усамљеног поднева постаје...

И узалуд је по води тражити путоказе
Дунав у покушају премостити
Луком неба спаја-
Освит сакривши се од себе долази и буди ме
И у тренутку схватим да преноси поруке
раскива зимску обману...

Воде, с те стране, журно у хуку пристижу
спајају што није забележено са оним што треба да буде:
биће сутрашње воде
У свом се току устаљује:
Зароним у лице и од те воде прогледам!
Најсјајнија звезда јутра с друге стране Дунава
Неоглашена и непремостива
а премошћена, светлуца
Скида вео,
отвара се!

29.05.1999. / 15.05.2001